

Zitting 1980-1981

1 (R 1)**Benoeming van een Regent voor het geval van erfopvolging door de troonopvolger die niet de leeftijd heeft bereikt waarop hij ingevolge de Grondwet kan aanvangen het Koninklijk gezag uit te oefenen****Nr. 3****MEMORIE VAN TOELICHTING**

De Grondwet schrijft in artikel 37, tweede lid, voor dat de wet betreffende de waarneming van het Koninklijk gezag door een Regent gedurende de minderjarigheid van de Koning nog bij het leven van de regerende vorst wordt gemaakt, wanneer de vermoedelijke opvolger minderjarig is. Sinds de troonwisseling, welke op 30 april 1980 plaatsvond, doet zich thans de omstandigheid voor dat de vermoedelijke troonopvolger minderjarig is. Ter voldoening aan het hierboven genoemde grondwettelijk voorschrift wordt het onderhavige ontwerp van rijkswet bij de Staten-Generaal ingediend.

Volgens het ontwerp wordt tot Regent benoemd de echtgenoot van de Koningin, vader van de minderjarige vermoedelijke troonopvolger. De Regering vertrouwt erop dat deze benoeming op een brede steun mag rekenen. Naar haar oordeel heeft Prins Claus in de 14 jaren, die hij als Prins der Nederlanden voor het land werkzaam is, dit vertrouwen ten volle verdiend. In zijn betrekking tot de troonopvolger ligt ook overigens reeds een waarborg, dat de waardigheid van het Koningschap door hem gehandhaafd zal worden en dat hij de belangen van het Koninkrijk steeds zal laten voorgaan.

Anders dan ten tijde van de totstandkoming van de wet van 29 maart 1950 tot benoeming van een Regent, Stb. K 111, komt het de Regering thans wenselijk voor een voorziening te treffen voor het geval dat Prins Claus vóór de aanvang van het regentschap overlijdt en tevens, ingevolge de daartoe in artikel 37 van de Grondwet geopende mogelijkheid, de opvolging in het regentschap te regelen.

Zulks in verband met de grotere risico's, heden ten dage, verbonden bij voorbeeld aan het reizen, terwijl de uitoefening van de Koninklijke functie in het tegenwoordige met zich brengt, dat de Koningin, steeds samen met haar echtgenoot, verre reizen dient te ondernemen.

Voorgesteld wordt dat, mocht Prins Claus der Nederlanden komen te overlijden, van het regentschap afstand doen of buiten staat geraken het regentschap waar te nemen, Prinses Margriet der Nederlanden tot Regentes van het Koninkrijk wordt aangewezen. De Regering vertrouwt er evenzeer op dat deze benoeming op een brede steun mag rekenen.

In het voorliggende ontwerp van rijkswet wordt niet gesproken van de minderjarigheid van de vermoedelijke troonopvolger, maar is in verband met de terminologie van artikel 2.1.10 van het grondwetsherzieningsvoorstel inzake het Koningschap (16 034, R 1138) gekozen voor een meer algemene formulering, welke inhoudt dat de Regent het Koninklijk gezag waarneemt, wanneer de vermoedelijke opvolger, krachtens erfopvolging Koning

geworden, de leeftijd niet heeft bereikt waarop hij ingevolge de Grondwet kan aanvangen het Koninklijk gezag uit te oefenen.

De Minister-Président, Minister van Algemene Zaken,
A. A. M. van Agt

De Minister van Binnenlandse Zaken,
H. Wiegel